

مقابله با فساد، تحول زندگی مردم تسریع توسعه انسانی در آسیا و اقیانوسیه

فساد در آسیا منابع زیست محیطی را تخریب و دارایی فقرا را به سرقت می برد

جاکارتا - دوازدهم ژوئیه ۲۰۰۸ - گزارشی که امروز از سوی برنامه عمران ملل متحد منتشر شده است می‌گوید «فساد مرتبط با بهره‌برداری از جنگل‌ها، اراضی، شیلات و مواد معدنی آسیا و اقیانوسیه بیشترین ضربه را به فقرا وارد می‌آورد و مستلزم اقدام ملی تقویت شده و همکاری بین‌المللی علیه این سوء استفاده از قدرت است.»

گزارش *مقابله با فساد، تحول زندگی مردم* تأکید می‌کند فساد سرعت تخریب منابع طبیعی، به ویژه جنگل‌ها و زمین‌های ماهیگیری ساحلی که امرار معاش بسیاری از جوامع محلی به آن بستگی دارند، را شدت می‌بخشد. عوایدی که به دلیل فساد هدر می‌روند فقرا را از سرمایه‌گذاری در خدمات عمومی، که نیاز مبرمی به آنها وجود دارد، محروم می‌سازد. این گزارش از جوامع محلی درخواست می‌کند اقدام کنند و بر لزوم همکاری‌های منطقه‌ای، استفاده از فناوری‌های ردگیری از راه دور و تلاش‌های بین‌المللی برای پایان دادن به این بهره‌برداری تأکید می‌ورزد.

در این گزارش آمده است: در استخراج منابع طبیعی، «تصرف دولتی» یکی از جدیدترین و فراگیرترین شکل‌های فساد است زیرا شرکت‌های خصوصی به مقامات دولتی پول می‌دهند تا قوانین مقررات و سیاست‌ها را به نفع خود شکل دهند. گروه‌های نخبه دولتی و خصوصی - اغلب با تباری - در وضعیتی قرار دارند تا دسترسی به منابع را به خود منحصر و فقرا را از آن خارج کنند.

عمر نومان (Omar Noman)، رئیس بخش سیاست‌ها و برنامه‌ها در مرکز منطقه‌ای برنامه عمران ملل متحد در کلمبو می‌گوید: آثار فساد معضل تغییر اقلیمی جهان را وخیم‌تر و منابع گرانبهای طبیعی که محل امرار معاش جوامع محلی و مردم بومی هستند را تهی می‌سازند.

پرداخت‌های فراگیر برای ندیده گرفتن

طبق این گزارش، فساد در بخش منابع طبیعی به وضوح دیده می‌شود با پرداخت‌هایی که برای ندیده گرفتن انجام می‌شود و با بسیاری از سیاستمدارانی که امتیازات یا منافع به اعضای خانواده یا بستگان خود اعطاء می‌کنند. «نخبه کوچک، اغلب از منابع طبیعی کسب منفعت می‌کند (برای ارتقای توسعه اقتصادی گسترده و فراگیر تلاش کمی به خرج می‌دهد) یا مردم را از فقر خارج می‌کند.

ممکن است به بودجه ملی نیز آسیب و ضررهای سنگین وارد شود. به طور مثال، دولت اندونزی برآورد می‌کند که فقدان عواید حاصل از جنگل‌ها هر سال ۴ میلیارد دلار به کشور ضرر وارد می‌کند. این یعنی تقریباً پنج برابر بودجه درمانی سالانه کشور.

فساد فراتر از مرزهای ملی در بخش منابع ملی شدیداً رایج است. در یک مورد خاص، با این که جنگل‌های اندونزی مدت‌ها قبل تخریب شده‌اند، ولی به دلیل واردات از مالزی، این کشور کماکان صادر کننده عمده الوار است. این صادرات شامل الواری است که به طور قانونی یا غیرقانونی تهیه می‌شود زیرا پس از این که این محصول از یک دست به دست دیگر منتقل شد، شناسایی منبع آن بسیار دشوار خواهد بود.

در کشورهایی که اراضی در مالکیت جمعی است، ممکن است مقامات به طور غیرقانونی اجازه تبدیل اراضی کشاورزی برای ساخت و ساز یا استخراج معدن صادر کنند و امنیت غذایی منطقه را به مخاطره اندازند. به علاوه، کشاورزان، بابت اراضی خود که از دست می‌دهند، مبلغی ناچیز دریافت می‌کنند یا هیچ مبلغی به آنان پرداخت نمی‌شود، زیرا حقوق قانونی آنان محدود است.

مطالعات انجام شده در جنوب آسیا و اقیانوسیه نشان می‌دهند، نظام اداری حاکم بر اراضی از بخش‌هایی است که بیشتر از سایر بخش مستعد فساد است؛ در بنگلادش، ۹۷ درصد خانواده‌ها اعلام کردند برای ثبت اراضی خود رشوه پرداخت کرده‌اند. به علاوه، فساد در مقیاس گسترده‌تر ممکن است به صورت «تصرف اراضی» برای ساخت و ساز دولتی یا خصوصی دیده شود. به دلیل نبود سوابق و نقشه زمین‌ها، و همچنین ناتوانی نظام دادگستری برای رسیدگی به اختلافات ارضی، پرداختن به این معضل امری دشوار است.

پاکسازی منابع طبیعی

تجارب در منطقه، روش‌هایی برای پرداختن به فساد در بخش محیط زیست را منعکس می‌کنند. این گزارش توصیه‌های متعددی ارائه می‌کند. یکی از آنها تضمین آن است که آثار زیست محیطی و اجتماعی پروژه‌ها ارزیابی شود و مراتب به

از آنجا که بهره برداری از منابع طبیعی اغلب در مناطق دور افتاده روی می‌دهد، دولت‌ها می‌توانند با استفاده از فناوری‌های پایش ماهواره‌ای، این فعالیت‌ها را ردگیری و کشف کنند.

با توجه به ماهیت فرامرزی این معضل، دولت‌های کشورهای منطقه آسیا و اقیانوسیه باید همکاری‌های منطقه‌ای را افزایش و کنترل‌های فرامرزی را شدیدتر کنند. تضمین شفافیت مالی در بخش شرکت‌ها، گواهی و تایید کردن شرکت‌های پاک خصوصی، اعلام نام شرکت‌هایی که در لیست سیاه قرار دارند به سرمایه‌گذاران بازار بورس نیز مورد تایید قرار گرفته است.

این گزارش اضافه می‌کند: «بنابراین، پایش و کنترل موثرتر از سوی دولت‌ها و جوامع محلی باید منطبق با فعالیت‌های بین‌المللی باشند که کالاهای تولید شده از سوی افراد و شرکت‌های فاسد و رشوه‌خوار را مردود اعلام می‌کنند».

* * * * *

برنامه عمران ملل متحد (UNDP) شبکه جهانی توسعه‌ای سازمان ملل است که از تغییر جانبداری و کشورهای را با دانش، تجارب و منابع متصل می‌سازد تا به مردم کمک کند زندگی بهتری داشته باشند. برنامه عمران ملل متحد در ۲۷ کشور آسیا - اقیانوسیه فعال است.

* * * * *

مرکز منطقه‌ای برنامه عمران ملل متحد در ژانویه ۲۰۰۵ در کلمبو تاسیس شد تا به کشورهای آسیا - اقیانوسیه خدمات لازم را ارائه دهد. این دفتر، مرکزی منطقه‌ای برای دانش و تخصص است و در امور سیاست‌گذاری و توسعه ظرفیت‌ها در کاهش فقر و HIV و توسعه، و نیز برابری جنسیتی به عنوان موضوعی فراگیر، خدمات مشاوره‌ای لازم را ارائه می‌دهد.

* * * * *

از سال ۲۰۰۶، گزارش‌های توسعه انسانی آسیا - اقیانوسیه به صورت منظم ارائه شده‌اند. این گزارشات، تجزیه و تحلیل مستمر مسایل حیاتی توسعه‌ای در سطح منطقه‌ای و کشوری را ارائه می‌دهند. مجموعه گزارشات توسعه انسانی آسیا - اقیانوسیه فرصتی مناسب برای توسعه گفتگو و بحث و تبادل نظر برای پشتیبانی از دستورکار حامی فقرا در اختیار این منطقه قرار می‌دهد.

* * * * *

برای کسب اطلاعات بیشتر لطفاً با اشخاص زیر تماس حاصل فرمایید:

Nina Doyle, Jakarta, email: nina.doyle@undp.org;
mobile: +62 (0)812 105 2796

Regi Wahono, Jakarta, email: regi.wahono@undp.org;
mobile: +62 (0)817 9900712

Cherie Hart, Bangkok; email: cherie.hart@undp.org;
telephone: (66 2) 288-2133; mobile: (66 81) 918 1564

Surekha Subarwal, New Delhi; email: surekha.subarwal@undp.org;
telephone (91 11) 2462 8877 ext. 346; mobile: (91 98) 1015 3924

Rohini Kohli, Colombo; email: rohini.kohli@undp.org;
telephone: (94 11) 452-6400

Manisha Mishra, Colombo; email: manisha.mishra@undp.org;
telephone: (94 11) 452 6400 ext. 239